

Nurmijärven kunnan ja kuntakonsernin tilinpäätös 2022

Kunnanhallitus 27.03.2023 § 51
317/02.02.01/2023

Kuntalain 113 §:n mukaan kunnan tilikausi on kalenterivuosi. Kunnanhallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi. Tilintarkastajien on tarkastettava tilinpäätös toukokuun loppuun mennessä. Kunnanhallituksen on saatettava tilinpäätös tilintarkastuksen jälkeen valtuuston käsiteltäväksi. Valtuuston on käsiteltävä tilinpäätös kesäkuun loppuun mennessä.

Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus. Tilinpäätöksen tulee antaa oikeat ja riittävät tiedot kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta sekä toiminnasta. Tätä varten tarpeelliset lisätiedot on ilmoitettava liitetiedoissa.

Kuntalain 114 §:n mukaan kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä lisäksi konsernitilinpäätös.

Tilinpäätöksen allekirjoittavat kunnanhallituksen jäsenet sekä kunnanjohtaja.

Toimintakertomuksessa annetaan tiedot kunnan toiminnan kehittymistä koskevista tärkeistä seikoista. Sen erityisenä tehtävänä on selvittää valtuuston talousarviossa hyväksymien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista kunnassa ja kuntakonsernissa. Siinä on annettava myös tietoja sellaisista kunnan ja kuntakonsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, joista ei ole tehtävä selkoa kunnan tai kuntakonsernin taseessa, tuloslaskelmassa tai rahoituslaskelmassa. Siihen on sisällytettävä selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä ja arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä. Lisäksi siinä on tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.

Liikelaitoksen tilinpäätöksen laatimisessa noudatetaan soveltuvin osin samoja yleisohjeita kuin kunnan tilinpäätöksessä.

Tarkastuslautakunta antaa tilintarkastuskertomuksen tiedoksi valtuustolle ja tekee esityksen siitä, voidaanko tilinpäätös hyväksyä ja tilivelvollisille myöntää vastuuvapaus. Tarkastuslautakunta antaa arviointikertomuksensa valtuustolle erikseen.

Kunnan toiminnan ja talouden toteutuminen tilikaudella 2022

Tilikausi 2022 päättyi kunnan talouden näkökulmasta positiivisesti tuloksen asettuessa 8,4 milj. euroon. Kunnan tilinpäätösennuste vaihteli tilikauden aikana niin käyttötalousmenojen, investointien kuin tulorahoituksenkin osalta. Alkuperäisen

talousarvion mukainen 6,5 milj. euron tulosennuste kääntyi pahimmillaan 1,4 milj. euroa negatiiviseksi kolmannessa osavuosikatsauksessa, kun sote-kustannusten ennakoitiin kasvavan huomattavasti aiemmista ennusteista ja Ilvesvuori-pohjoisen kaavasta tehtiin valitus, joka siirsi maanmyyntitulot tuleville vuosille. Venäjän aloittama hyökkäyssota Ukrainaan käynnisti ennätysellisen pakolaisaallon, varautumistoimet ja mullisti markkinahintoja sekä yritysten toimintaedellytyksiä. Sota aiheutti välillisesti inflaation kautta nousupaineita niin kunnan omien toimintojen kuin sosiaali- ja terveystalouden kustannuksiin. Inflaation kautta myös rahoituspolitiikka kiristyi läpi vuoden vaikuttaen kunnan toimintaan kasvaneiden korkokulujen kautta. Tilikauden tulos toteutui lopulta huomattavasti ennustettua parempana, kun vuodenvaihteessa saatiin lopullinen varmuus sote-palvelujen kustannustasosta ja läpi vuoden parantuneet verotuloennusteet toteutuivat vielä muutettua talousarviota parempina. Tulosta paransi myös poistotason ennakoitua pienempi kasvu, joka johtuu siitä, että investointeja ei ole saatu toteutettua suunnitellussa tahdissa ja niitä on siirtynyt tuleville vuosille.

Kunnan palvelutuotannon nettomenoja kuvaava toimintakate oli 240,5 milj. euroa. Toimintakate heikkeni edellisvuodesta 22,7 milj. euroa, joka selittyy pääasiassa sosiaali- ja terveystalouden menojen kasvulla, kunta-alan palkkaratkaisun myötä kasvaneista henkilöstömenoista ja pienentyneistä maanmyyntien luovutusvoitoista. Kunnan omassa palvelutuotannossa nettomenojen kasvu edellisvuodesta oli 8,8 %, eli 8,2 milj. euroa.

Verotuloja kertyi yhteensä 222,6 milj. euroa. Verotulot nousivat edellisvuodesta 12,2 milj. euroa. Kasvusta noin 10,2 milj. euroa muodostui kunnallisveron kautta, johon on vaikuttanut ansiotulojen suotuisa kehitys ja sekä edelliseltä vuodelta siirtyneet tilitykset. Yhteisöverotuotot kasvoivat edellisvuodesta 1,3 milj. euroa, joka on huomattava kasvu ottaen huomioon yhteisöveron jako-osuuden palautumisen normaalille tasolle. Yhteisöveron jako-osuutta korotettiin määräaikaisesti vuosina 2020 ja 2021 kun valtion koronatukitoimia kohdennettiin kunnille. Kiinteistöverotuotot kasvoivat 0,7 milj. euroa vuoteen 2021 verrattuna.

Valtionosuuksia kertyi yhteensä 45,7 milj. euroa. Valtionosuudet nousivat edellisvuodesta noin 4,2 milj. euroa. Valtionosuuksien kasvua selittää mm. valtionosuusjärjestelmän kautta kompensoitavat työmatkakulujen verovähennysoikeuden kasvattamisen negatiiviset vaikutukset sekä kunnille osoitetut uudet ja laajenevat tehtävät.

Rahoitustuottojen ja -kulujen netto oli tilinpäätöksessä 1,4 milj. euroa positiivinen, joka on 0,4 milj. euroa edellisvuotta heikompi. Korkomenot toteutuivat huomattavasti edellisvuotta korkeampina, mutta samalla muissa rahoituskuluissa koronvaihtosopimusten kautta saatu positiivinen kassavirta pehmensi rahoituskulujen kasvua.

Poistot asettuivat 19,6 milj. euroon kasvaen edellisvuodesta 0,5 milj. euroa. Arvonalentumisiin kirjattiin Rajakaaren alaskirjaus 1,2 milj. euroa. Vuonna 2021 ei tehty alaskirjauksia.

Kunnan tilikauden tulos asettui 8,4 milj. euroon. Tilikauden tuloksesta on ehdotettu tehtävän 5,0 milj. euron investointivaraus, jonka jälkeen tilikauden ylijäämä asettuu 3,4 milj. euroon.

Kunnan investointitaso palasi normaalille uralleen investointien omahankintamenon asettuessa 37,8 milj. euroon. Vuodelta 2022 siirtyi useita hankkeita vuodelle 2023. Merkittäviä investointeja talonrakennushankkeiden osalta olivat terveystalouden C-osan, Nurmijärven pääkirjaston ja Röykän koulun peruskorjaukset sekä Lepsämän koulun uudisrakennus. Kiinteiden rakenteiden ja laitteiden nettokulut olivat 11,8 milj. euroa. Merkittäviä infrahankkeita olivat mm. Vanha-Klaukan alue (ml. Lepsämäntie), Heinojan ja Kylänpään alueet, Metsä-Tuomelan alue, Ilvesvuori pohjoisen työpaikka-alue, Rajamäentien-Raalantien risteysalue sekä kevyenliikenteenväylä Klaukkalantien pohjoisosalla ja Perttulaan saakka.

Kunnan lainakanta asettui 227,9 milj. euroon. Velkaantuminen on hidastunut vuosina 2020-2022 aiempien vuosien tasosta valtion koronatukien ansiosta. Velkaantumisen hidastumiseen ovat vaikuttaneet myös investointien toteutuminen suunniteltua pienempinä ja verotulojen parantuminen ennakoarvioista. Lainakannan kasvu asettui vuonna 2022 10,7 milj. euroon. Pitkäaikaisten lainojen nettolisäys oli 25,6 milj. euroa ja lyhytaikaisten lainojen nettovähennys oli 15,0 milj. euroa.

Talouden tunnuslukujen perusteella kunnan taloudellinen asema ei oleellisesti muuttunut edellisvuodesta. Kunnan talouden vakavaraisuutta kuvaava omavaraisuusaste pysyi edellisvuoden tasolla 35,5 prosentissa. Tasapainoisen talouden omavaraisuusaste tulisi olla vähintään 50 prosenttia. Kunnan lainojen ja käytettävissä olevien tulojen välistä suhdetta kuvaava suhteellinen velkaantuneisuus nousi 89,6 prosentista 90,9 prosenttiin. Kunnan tulorahoituksen riittävyyttä vieraan pääoman korkokuluihin ja pääoman lyhennyksiin kuvaava laskennallinen lainanhoitokate oli 1,3 joka osaltaan vahvistaa muiden tunnuslukujen tavoin kunnan taloudellisen aseman olevan haastava.

Kunnan talouden ennustetaan kääntyvän uudelleen alijäämäiseksi vuosikymmenen puolen välin jälkeen ja pysyvän alijäämäisenä ilman taloutta tasapainottavia toimenpiteitä. Alijäämäisen talouden ja merkittävien investointipaineiden seurauksena velkaantumisen ennakoitaan jatkuvan voimakkaana ja lainakannan arvioidaan saavuttavan 400 milj. euron tason kuluvan vuosikymmenen loppuun mennessä. Valtuusto on päättänyt vuoden 2022 marraskuussa käynnistää kestävä kasvun NUUKA-ohjelman päivitystyön, joka tähtää alijäämäkierteen katkaisemiseen ja velkaantumisen hillitsemiseen jo lähivuosien aikana. Ohjelma on tarkoitus tuoda päätöksentekoon keväällä 2023.

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Esitys

Kunnanhallitus päättää:

1. esittää valtuustolle tilikauden 2022 tuloksen käsittelystä seuraavaa:

Tuloutetaan suunnitelman mukaan kunnan poistoeroa 12 500,00 euroa,

Kohdistetaan Rajamäen kampuksen investointihankkeeseen 5 000 000,00 euron investointivaraus,

Nurmijärven Vesi -liikelaitoksen tilikauden ylijäämä 2 941 181,67 euroa siirretään johtokunnan esityksen mukaisesti liikelaitoksen edellisten tilikausien yli-/alijäämätilille,

Aleksia liikelaitoksen tilikauden ylijäämä 246 286,94 euroa siirretään johtokunnan esityksen mukaisesti liikelaitoksen edellisten tilikausien yli-/alijäämätilille,

Nurmijärven kunnan tilikauden ylijäämä 225 376,26 euroa siirretään edellisten tilikausien yli-/alijäämätilille.

2. allekirjoittaa tilikauden 2022 tilinpäätöksen ja jättää sen tilintarkastajan tarkastettavaksi,
3. saattaa tilikauden 2022 tilinpäätöksen tarkastuslautakunnan valmistelun jälkeen edelleen valtuuston käsiteltäväksi sekä
4. oikeuttaa talouspalvelut tekemään mahdollisesti tarvittavat tekniset korjaukset tilinpäätösasiakirjaan.

Valmistelija

talousjohtaja Erno Kontio, erno.kontio(at)nurmijarvi.fi
taloussuunnittelupäällikkö Maiju Paaso, maiju.paaso(at)nurmijarvi.fi
hallintojohtaja Katja Vuorinen, katja.vuorinen(at)nurmijarvi.fi
sivistysjohtaja Tiina Vuorinen, tiina.vuorinen(at)nurmijarvi.fi
tekninen johtaja Juha Oksanen, juha.oksanen(at)nurmijarvi.fi

Päätös

Esitys hyväksyttiin.